

- a. Að eigandi lands eða lóðar geti haldið eftir hæfilega stóru landi fyrir sjálf- 64
staðan búrekstur eða annan atvinnurekstur, samkvæmt álitu Búnaðarfélags 27. júní
Íslands.
- b. Að leitað sé ráða og umsagnar Búnaðarfélags Íslands, áður en eignarnám fer
fram samkvæmt lögum þessum, og má aldrei heimila eignarnám án samþykkis
Búnaðarfélags Íslands. Skal Búnaðarfélagið sérstaklega gæta þess, að ekki verði
um of þrengt að hagsmunum annarra aðila í hreppnum, né þeirra, sem eiga það
land, sem tekið er eignarnámi.

Land, sem liggur í öðru hreppsfélagi, má því aðeins taka eignarnámi, að landið
liggi að hreppamörkum. Skal þá jafnframt, ef óskir koma fram um það, leitað samn-
inga um, að hið tekna land verði lagt undir þann hrepp, er það notar, og ákveður
ráðherra, að svo skuli gert, ef hreppsnefndir þær, er hlut eiga að máli, verða ásáttar
um skilmála og sýslunefnd mælir með. Að öðrum kosti verður hreppamörkunum ekki
breytt nema með lögum.

7. gr.

Kostnaður við framkvæmd laga þessara greiðist úr ríkissjóði, enda sé árlega
tekin upp í fjárlög hæfileg fjárhæð í þessu skyni. Framkvæmd laganna má fela stjórn
jarðakaupasjóðs ríkisins.

8. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 27. júní 1941.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Hermann Jónasson.

L Ö G

um húsmæðrafræðslu í kaupstöðum.

65

27. júní

RÍKISSTJÓRI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með sam-
þykki mínu:

1. gr.

Stofna skal húsmæðraskóla í kaupstöðum, þegar fé er veitt til þess í fjárlögum
og úr viðkomandi bæjarsjóði og þeim skilyrðum fullnægt, sem sett eru í lögum
þessum.

2. gr.

Tilgangur húsmæðraskóla er að veita stúlkum þá fræðslu og tækni, sem nauð-
synleg er til að inna af hendi venjuleg heimilisstörf og stjórna heimili.

3. gr.

Nemendur skulu ekki vera yngri en 16 ára. Skólanefnd er þó heimilt að veita
undanþágu frá þessu ákvæði, þegar sérstakar ástæður liggja til.

4. gr.

Námstími skal vera eitt eða tvö skólaár, eða minnst 3 mánaða námskeið. Skólaár
miðast við minnst 7 mánaða kennslu.

65 Halda má skemmri námskeið í verklegum greinum, en styrkhæf eru þau þó því 27. júní aðeins, að þau standi a. m. k. í fjórar vikur.

5. gr.

Aðalnámsgreinar skulu vera: Íslenska, búreikningur, uppeldisfræði, matreiðsla, handiðnir og heimilisstörf. Enn fremur skal leiðbeina nokkuð um heilsufræði, hjúkrun, meðferð ungbarna og garðrækt.

6. gr.

Fimm manna nefnd skal hafa yfirstjórn húsmæðraskóla. Skipar kennslumálaráðherra formann skólanefndar, en aðrir nefndarmenn skulu kosnir af bæjarstjórn.

Bæjarstjórnnum er heimilt að fela kvenfélögum eða kvenfélagasamböndum tilnefning skólanefndarmanna. Nú leggja kvenfélög eða kvenfélagasambönd fram fé til stofnkostnaðar, og er þá skylt að fela þeim tilnefning svo margra skólanefndarmanna sem ráðherra úrskurðar.

Skólanefnd skal kosin til 4 ára í senn.

7. gr.

Forstöðukona og fastir kennarar húsmæðraskóla skulu skipaðir af ráðherra, að fengnum tillögum skólanefndar. Aðra kennara og starfsmenn ræður forstöðukona með samþykki skólanefndar.

Skólanefnd getur sagt forstöðukonu og föstum kennurum upp störfum með 6 mánaða fyrirvara, en þeir eiga rétt til að skjóta málinu til úrskurðar ráðherra.

8. gr.

Ríkissjóður leggur fram $\frac{3}{4}$ stofnkostnaðar húsmæðraskólanna.

Árlegan ríkisstyrk skal miða við 7 mánaða kennslu, og hækkar hann hlutfallslega, ef lengur er kennt.

Ríkissjóður greiðir árlega kr. 6750.00 fyrir fyrstu 15 nemendur, kr. 400 fyrir hvern næstu 15 og kr. 300 fyrir hvern nemanda þar fram yfir.

Ríkissjóðsstyrkur fyrir 3 mánaða námskeið eða lengri greiðist eftir sömu reglu, í hlutfalli við tímalengd.

Nú eru haldin skemmri námskeið, er standi þó a. m. k. í 4 vikur, og greiðir ríkissjóður frá 10 kr. vegna vikukennslu hvers nemanda.

Bæjarsjóður ber ábyrgð á rekstrarkostnaði húsmæðraskóla. Óheimilt er að taka kennslugjald.

9. gr.

Nú er stofnun húsmæðraskóla ráðin, og skal þá bæjarstjórn skipa byggingarnefnd, sem undirbýr uppdrætti að skólahúsi og gerir tillögu um skólastað. Bæjarstjórn úrskurðar um skólastað og leggur ókeypis lóð og ræktunarland til skólans. Fræðslumálastjórnin úrskurðar um skólahústeikningu.

Húsmæðraskóli skal eiga öll nauðsynlegustu tæki til verklegrar kennslu, og telst kostnaðarverð þeirra til stofnkostnaðar. Húsmæðraskóli skal og hafa til umráða landrými til nokkurrar garðræktar og annars smábúskapar.

Ef henta þykir, má koma á heimavist fyrir ákveðna tölu nemenda. Húsaleiga má þó aldrei vera hærri yfir skólaárið en 40 kr. á nemanda.

10. gr.

Nú er húsmæðraskóli rekinn í leiguhúsnæði, og greiðir ríkissjóður þá árlega hálfá húsaleigu, enda samþykki fræðslumálastjórnin húsnæði og leigumála.

Heimilt er skólanefnd, með samþykki bæjarstjórnar og ráðherra, að kaupa eldra húsnæði til húsmæðraskólahalds.

11. gr.

Heimilt er að setja á stofn húsmæðrakennaradeild í sambandi við húsmæðra-skóla Reykjavíkur eða sem sjálfstæða stofnun. Stofnkostnaður og árlegur rekstrar-kostnaður kennaradeildarinnar greiðist úr ríkissjóði. Fræðslumálastjórnin sér um framkvæmd þessarar heimildar, þegar fé er veitt til þess í fjárlögum.

Tilgangur húsmæðrakennaradeildar er að veita hæfilega menntun húsmæðra-kennslukonum, matreiðslukennurum við barnaskóla, ráðskonum sjúkrahúsa og heimavista o. s. frv.

Skal heimild þessi framkvæmd í sambandi við heimild um stofnun húsmæðra-kennaraskóla í 13. gr. laga nr. 60 1938, um húsmæðrafræðslu í sveitum, þannig að samstarf um fræðsluna verði sem mest og kostnaður sem minnstur á báðum stöðum.

12. gr.

Fræðslumálastjórnin setur, að fengnum tillögum viðkomandi skólanefndar, reglugerð um skólahaldið, og skal þar nánar ákveðið um kennslutilhögun, námsgreinar, kennslutæki, heimilishætti og annað það, sem þurfa þykir.

13. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 27. júní 1941.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Hermann Jónasson.

L Ö G

um heimild fyrir ríkisstjórnina til að selja jörðina Reykjarhól í Seyluhreppi í Skagafjarðarsýslu, ásamt nýbýlinu Varmahlíð.

RÍKISSTJÓRI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallið á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Ríkisstjórninni heimilast að selja Varmahlíðarfélaginu í Skagafirði jörðina Reykjarhól í Seyluhreppi í Skagafjarðarsýslu, ásamt nýbýlinu Varmahlíð, sem er eign ríkissjóðs, ef samkomulag næst um verð og með því skilyrði, að þar verði reistur héraðsskóli Skagfirðinga.

2. gr.

Um greiðsluskilmála skal fara eins og venja var til við sölu þjóð- og kirkjujarða, sbr. lög nr. 31 20. okt. 1905.

3. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 27. júní 1941.

Sveinn Björnsson.

(L. S.)

Hermann Jónasson.